

Tudunk-e és akarunk-e még polgárok lenni?

GYÓRI ENIKÓ

a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület elnöke

Acímbe feltett kérdés mindig is izgatott. A választ óta különösen. 1998 és 2002 között vállaltan polgári kormányzás folyt Magyarországon, az első Orbán-kormány kimondottan polgárokként hivatkozott a magyar emberekre. Darabokra is szedte akkor a liberális sajtó. Aztán változtak az idők, és nyolc évvel később, amikor újra a jobboldal kapott megbízást az ország vezetésére, kikopott a kommunikációból a terminus. Van, aki szerint ez már egy lejáratott, elcsépelet szó, de számomra megmaradt zsinórmértékként, és meggyőződésem, ezzel nem vagyok egyedül.

Mádl Ferenc korábbi köztársasági elnök úgy fogalmazott egykor: „A polgárt az a szemlélet hatja át, hogy ne mások gondoskodjanak róla, hanem ő gondoskodik magáról és másokról. Ne a fölötte levő államtól várja helyzete jóra fordulását, ellenkezőleg, neki kell szolidárisnak lenni a társadalom többi tagjával, tágabb-szűkebb közösségével, a hazájával. További követelmény, hogy tiszteli a hagyományos erkölcsi és jogi értékeket. Legyen jogkövető, ugyanakkor ne szeresse az elnyomásnak, az alávetettségnek semmilyen formáját. Legyen demokrata.”

Lássuk, ez a zsinórmérték miként vonatkoztatható az előző tizenhat esztendőre, amit most oly divatos pocskondiázni. Abban bízom, ha majd elmúlik a győzelmi mámor, lehet reálisan viszonyulni hozzá. Az Eurostat statisztikája szerint 2010 óta 18 százalékkal csökkent a mélyszegénység Magyarországon, az állami vagyon megduplázódott, többszörösére nőtt a minimál- és az átlagbér. Az Európába visszatérő energiaszegénység nálunk az átlagnál alacsonyabb. Az is tény ugyanakkor, hogy a középosztályosodásban nem tartunk ott, ahol szeretnénk. A kiválasztottak, a tűzközelben lévők egyéni gazdagodása ugyanis nem egyenlő a középosztályosodással vagy a nemzeti tőkésosztály kinevelésével. A verseny kiiktatása, a belekényelmesedés a meg nem érdemelt életszínvonalba, aminek nincs semmi köze az elvégzett munkához, szintén meglehetősen távol áll a polgári értékrendtől.

Az utóbbi idő kétségtelen polgári vívmánya ugyanakkor a munkaalapú társadalom. Hogy senkinek ne érje meg nem dolgozni, ha arra az egészségi állapota alapján egyébként képes. Mert a munkanélküliség nemcsak gazdasági, hanem pszichés kérdés is.

Szintügy polgári vívmány volt a családbarát kormányzás, azaz a családok kiemelt támogatása. A nemzetegyesítés békés eszközökkel megvalósult, a határainkon kívül rekedő magyarok egyenrangúsítása felé határozott lépések történtek.

Egyesületünk megvizsgálta, a széthúzó magyar társadalom egyet tud-e még érteni néhány alapvetésben, és kiderült, Magyarországon még az is polgár, aki, ha megkérdeznék, hevesen kikérné magának, hogy ilyen avított címkével illessék. A legmagasabb egyetértést a béke (értsd: külső biztonság és belső békesség), valamint az az elv kapta, hogy a korrupcióval szemben zéró toleranciát kell tanúsítani. Szintügy kiemelkedően sokaknak elvárása a közbeszéd tisztasága, a vélemény szent, senkit nem lehet emberi méltóságában megsérteni, s a rosszhiszemű, szándékos megtévesztés még egy politikai kampányban sem elfogadható.

A választáson kiderült: sokan dühösek, nem szerették, ami volt... Ám az is látszik, hogy értékeik tekintetében a magyarok magabiztosak. Megvan a saját zsinórmértékük. Igazi polgárok.

A kérdés, hogy az Országgyűlés hajlandó lesz-e tudomást venni arról, hogy van nemzeti minimum ebben az országban, s megteremti-e az ezt leképező politikai minimumot. Betartja-e a polgárok által elvárt játékszabályokat? Enélkül biztos lehetetlen lesz összefoltozni a társadalom szétszakadt szövetét. Az alapokban egyetértő nemzetek ugyanis erősebbek, és könnyebben boldogulnak. S erre a mai, feje tetejére állt világban mindennél nagyobb szüksége van Magyarországnak.